

Врз основа на член 51 од Статутот на Федерацијата за планинарски спортови на Македонија, Претседателството на ФПСМ на седницата одржана на 19.06.2015 година, донесе

П Р А В И Л Н И К

за управување, работење и опремување на планинарските куќи

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се уредува работењето и управувањето на планинарските куќи, видот и обемот на услугите, обука на вработените и минималните технички, хигиенски и еколошки услови, кои се неопходни за да се добие назив " планинарска куќа ".

Член 2

Планинарски куќи се: домови, куќи, засолништа, биваци и други објекти наменети за сместување на планинари.

Главната цел на планинарската куќа е:

- да обезбедува засолниште на посетителите на планина,
- да обезбедува информации за пешачки патеки,
- да помогне во несреќи и
- на посетителите да им обезбедува основна храна и сместување.

Член 3

Планинарската куќа може да биде управувана од планинарско друштво/клуб, во сопствена режија, под закуп или друг договор во кој може да се вклучат и други физички или правни лица. Раководењето на планинарската куќа од управител (домар), е предуслов за добивање на називот " планинарска куќа ", која е со утврден договор на управителот со сопственикот на куќата или планинарскиот клуб/друштво членка на ФПСМ, важно за утврдување на носителот кој што ќе ги следи одредбите на овој правилник.

Одредбите на овој правилник се применуваат на сите планинарските куќи, без разлика кој е сопственик или управител.

Член 4

Називот " планинарска куќа " за одреден објект, се одобрува со одлука од Претседателството на ФПСМ, по предлог од Комисијата за планинарски домови (во натамошниот текст: КПД). За своите одлуки ФПСМ ги информира членките и надлежните органи поврзани со содржината на овој Правилник.

II. УПРАВУВАЊЕ

Член 5

Планинските куќи имаат одржлив работен план:

- во тек на цела година
- во сезона,
- повремено и
- во одредени денови.

Управителот на планинарската куќа одредува начин/режим на работа на планинарската куќа. Планинарската куќа, со одлука на Претседателството на ФПСМ се класифицирани во три категории. Категоризација на планинарски куќи врши КПД.

Управителот на планинарската куќа мора да ја извести КПД за оперативниот режим на планинарската куќа и е должен да извести за какви било промени во работењето на куќата. За секоја промена, е потребно КПД да се извести најмалку 7 дена однапред.

Планински куќи од I и II категорија, кои се снабдуваат сезонски, мора да имаат натпис кога не се работи, и да обезбедат засолниште - зимска соба, ако во близина (најмалку 2 часа пешачење) нема алтернатива за сместување. Како засолниште треба да се отклучува и клучот мора да биде достапен за сите посетители. Во просторијата мора да има истакнат правилник за работа и одржување на редот и хигиената. За зимска употреба на собата, посетителите плаќаат надоместок.

Член 6

Планинарската куќа може да се издава или изнајмува. Таков договор се склучува со спогодба на планинарскиот клуб и ФПСМ, но со претходно мислење на КПД и одобрение на претседателството на ФПСМ, кое треба да даде свое мислење.

Персоналот вработен во планинарската куќа, е со договор за вработување или договор за волонтирање.

Во сите овие форми на управување со планинарските куќи, мора да се обезбеди целосна усогласеност со овие правила и чување на законската евиденција на регистрација на посетителите во согласност со упатствата на Министерството за внатрешни работи за посета на планински куќи.

Член 7

За работа во планинарските куќи се ангажира/ат додатно/и лице/а, кое за секоја планинарска куќа ги назначува управителот.

Другите ангажирани лица во планинарската куќа, се грижат за спроведување на овај правилник, вршат надзор на работењето на куќата и се одговорни за водење на евиденција, сметки и инвентарот.

Член 8

Персоналот ангажиран во секоја планинарска куќа мора да ги исполнува основните санитарно-хигиенски услови пред да започне со работа. Управителот пропишува одговорности за ангажираните лица и се грижи за надградување на нивното знаење од соодветната област.

Обука за стекнување на назив “Домар на планинарска куќа“ на персонал во планинарска куќа опфаќа работа и одржување на планинарска куќа, обезбедување на помош при несреќи на планина, информации и заштита на животната средина, работа со посетители, прописите за заштита при работа и пожар, а особено за тоа како да се користи противпожарен апарат, ракување и складирање на гас и други извори на енергија, користење на радиостаница и сл. Програмата за обука се припремува и спроведува од страна на Центарот за стручно оспособување при ФПСМ.

Планинарските куќи треба да имаат најмалку еден обучен персонал со назив “Домар на планинарска куќа“.

Член 9

Раководителите и вработените во планинарската куќа, треба да бидат запознаени со состојбата на планинарската куќа и незината околина. Со тоа, ќе може да му се даде на посетителот веродостојна информација, објаснување и предупредување за состојбата, правците за патувања, далечините, временските услови и други можни опасности. Раководителите и вработените треба да ја информираат Горската спасителна куќа (во понатамошниот текст ГСС) за несреќи и други појави, доколку е потребно да обезбеди помош во спасување. Најмалку еден работник во планинарската куќа треба да биде обучен за давање прва помош.

Член 10

Управителот на планинарската куќа, домарот на планинарската куќа, или закупецот е должен да ја води работата како добар менаџер и е материјално и морално одговорен за сите стекнати средства во планинарската куќа.

Истите, се грижат за опремата на ГСС и ФПСМ, ако таа се наоѓа во планинарската куќа.

Член 11

Управителот/домарот и работниците во планинарската куќа мора да бидат свесни за своите права и обврски согласно договорите.

III. РАБОТЕЊЕ НА ПЛАНИНАРСКАТА КУЌА

A. Услуги во планинарска куќа

Член 12

Планинарската куќа, ги нуди своите услуги за сите посетители, без оглед дали посетителот е член на ФПСМ.

Член 13

Кревет во планинарска куќа се издава по одреден ред на пријави. Предноста во сместувањето имаат повредени или изнемоштени посетители, спасувачи во планина и маркацисти кога тие се во акција, учениците и организираниите патувања.

По основ на резервации во планинарска куќа може да се прифатат однапред, не повеќе од 2/3 од сместувачкиот капацитет.

Член 14

Кога се издадени сите кревети, управителот може да го прекине понатамошното сместување на посетителите кои тука престојувале повеќе од три ноќи, но да ги информира најрано 12 часа пред прекинувањето.

Во текот на зимата, училишните празници и работни денови организираниите патувања на младите имаат приоритет во резервации на легла.

Домарот на планинарската куќа, е должен да го смести под покривот секој посетител, дури и ако тие немаат слободен кревет и да му даде итно алтернативно сместување.

Управителот треба да ги отвори вратите за посетителите во ноќно време, освен во случаите кога ќе утврди дека оваа одредба од посетители се злоупотребува.

Одредена планинарска куќа која е лоцирана на планинско подрачје која поради својата слаба посетеност нема редовен управител/домар, сместувањето во таа планинарска куќа се врши во договор со планинарскиот клуб/друштво кое управува со таа планинарска куќа.

Член 15

Планинарската куќа треба да има сервис на располагање од неколку едноставни топли јадења, чај, безалкохолни пијалоци и други пијалаци доколку за тоа постојат услови.

Член 16

Алкохолни пијалаци (доколку се одобрени зависно од регистрацијата на објектот) подлежат на пропишаните државни закони. Особено се применуваат следниве одредби:

- Деца до 18 години им се забранува конзумирање на алкохолни пијалоци;
- Жесток пијалок не се точи пред 10.00 часот наутро;
- Алкохолните пијалоци не се точат после 22.00 часот и
- Алкохолните пијалоци не се даваат на изнемоштени лица или луѓе кои покажуваат нарушувања во однесувањето.

Б. Цени во планински куќи

Член 17

Цени за избор на јадења и освежување (чорба, чај) се утврдуваат од страна на управителот и планинарскиот клуб. На ист начин цената се однесува и за сместувањето.

Цените за сите основни услуги, кои се утврдени во претходниот став, се сметаат како максимум и ги вклучува сите додатни услуги, како ДДВ и други придонеси.

При утврдување на почетни точки за цените на основните услуги, треба да се пресмета минимална амортизација за работа на планинарската куќа и трошоците кон ФПСМ или друг субјект, доколку го има во договорот.

Член 18

Полната цена (100%) се плаќа од страна на сите оние кои не се членови на ФПСМ или пешачките организации со кои ФПСМ има потпишано договор за реципроцитет.

Од 20-50% попуст од полната цена, е предвидена за членови на ФПСМ и членови на организации со кои ФПСМ има потпишано договор за реципроцитет.

Повеќе од 50% попуст за заеднички кревети, важи само за:

- млади членови до 15 години
- сите регистрирани ФПСМ водичи, планински водичи, ментори и планинарски инструктори, и
- сите регистрирани членови на планинска спасувачка служба и маркацисти.

Бесплатно сместување може да биде прифатливо за:

- Горските спасители кога се на одредена спасителна акција и за
- маркацисти кога се на одредена акција за маркирање на патека.

За оние посетители кои имаат своја постелнина се утврдува дополнителен попуст на цената за сместување. Управителот, домарот или вработените во планинарската куќа имаат право да прават периодични проверки на леглата. Доколку се утврди злоупотреба од страна на посетителите, истата се казнува со плаќање на три пати повеќе од цената на целосен кревет.

Право на попуст имаат само оние посетители кои покажуваат важечка членска книшка на ФПСМ.

Книшката е валидна доколку чланарината е платена за тековната година. Валидноста на книшките со маркица е 31 Јануари следната година.

Член 19

Членовите на горските спасители и маркацисти, во планинарските куќи имаат бесплатно сместување во сите категории кревети, кога се во акција. Како потврда за ангажирање на акција, доставуваат документ од надлежната Комисија.

Член 20

Посетителите кои не се членови на планинарските клубови плаќаат полна цена за ноќевање. За ноќевање во планинарските куќи, посетителите треба да бидат обезбедени со валиден документ за идентификација.

Член 21

Сместување во планинарските дневни соби во вреќи за спиење е со одреден надомест кој го утврдува управителот на планинарската куќа. Во случај на употреба на ќебиња или други помошни легла треба да се плати половина цена од цената утврдена за заедничките легла.

Посетителите на планинарските куќи, користејќи своја постелнина, може да добие најмалку дополнителни 25% попуст на ноќевање предвидени со овај правилник.

Соби во планинарските куќи мора да се така наместени за да даде впечаток на соодветна блискост. Во собите сите напомени и ценовници за услуги треба да бидат на видливо место.

Во дневната соба или на влезот на собите за спиење, мора да се истакне на видливо место кукниот ред на планинарската куќа.

IV. ОПРЕМА И ТЕХНИЧКИ ПРОПИСИ

Член 22

Планинарските куќи според достапноста се поделени:

- планинарски куќи, кои се со целогодишен пристап од страна на сопствен автомобил на јавен пат или со жичара и

- планинарски куќи, кои се достапни само пешки или се без довозен пат или се зависни од такви правци и превоз само во одредени сезони или достапни само со теренски возила.

Член 23

За планинските куќи, кои се достапни во текот на годината со патнички возила по јавен пат или обезбедени од страна на жичарница се предмет на одредбите од Правилникот за минималните технички услови (“Службен весник на РМ“ бр.16/2006).

Кај планинарските куќи од оваа група се можни толеранции, ако спроведувањето на овие одредби претставуваат голема интервенција во животната средина.

Кога има изградба или реновирање на планинарските куќи задолжително е учество на КПД, која ја истражува секоја имплементација на проектот. Коментари кои се неопходни за спроведување на одредбите од овие правила во врска со функционирањето на планински куќи за инвеститорите се обврзувачки.

Член 24

Овие одредби за технички услови може да бидат применети и во планинарските куќи, кои не се достапни со автомобил и се позиционирани за пешачење во високиот планински регион, но земени во предвид условите за ноќевања во заеднички спални со заеднички лежаи.

Кај планинарските куќи од оваа група се можни толеранции, ако спроведувањето на овие одредби претставуваат голема интервенција во животната средина и тоа во:

- Просторот за прием на гости;
- Обезбедување на соби за сместување...

Член 25

За планинарските куќи, кои не се достапни преку целата година со автомобил, а се во нова градба и големо реновирање се применуваат одредбите од Правилникот за минималните технички услови во врска со опреме на кујна, тоалети и складирање на храна.

За планинските куќи кои се веќе изградени и работат, прифаќање на овие услови се во рамките на дадените технички можности.

Биваци и зимски соби, каде обично е една соба со кревети потребна за планинарите да можат да се сместат на сигурно место, се обезбедуваат услови и место за греење и подготовка на храна.

Член 26

Секоја планинарска куќа, мора да има книга за регистрација, за да се олесни барањето на посетителите кои се упатиле на околен планински врв а сеуште не се вратиле или се повредени, како и за статистичко следење на посети во планинарските куќи. Книгата треба да биде поставена на видно место, со предупредување дека секој посетител е должен да се потпише во книгата.

Управителот во планинската куќа, исто така, може да обезбеди во прилог книга за запишување на впечатоци и коментари.

За поставените книги се грижи управителот на планинарската куќа.

Член 27

Планинарските куќи над влезот поставуваат информативна табла која содржи:

- име и лого на клубот и ФПСМ
- име на планинарската куќа и надморска височина
- категорија на планинарската куќа
- управител на планинарската куќа

Ако планинарската куќа е под закуп/кирија, мора да биде на таблата и името на закупаецот.

Планинарските куќи, кои се и известителни точки на горските спасители, во прилог на информативната табла се поставува дополнителен панел со ознака на горските спасители и натпис "известителна точка".

За унифицирање на информативните табли се грижи ФПСМ.

На фасадите на планинарските куќи, не е дозволено да се поставуваат реклами и банери. Одобрено е поставување само на знаци за насоки и упатства кон врвови и објекти.

Секоја куќа има свој печат со името на куќата и надморска височина. Планинарските куќи на трансверзалите, исто така, мора да поседуваат трансверзален печат кој се издава на посебно барање на посетителите.

Член 28

Секоја куќа има основна опрема за прва помош и медицински материјали со потребни лекови.

Сите планински куќи, освен оние кои се поврзани со јавната телефонска мрежа, мора да бидат опремени со уреди за да се поврзат со полиција и центарот за управување со кризи.

Член 29

Куќниот ред уредува употреба на постелнина и друг инвентар надвор од просториите на планинарските куќи и употреба на планинарските чевли во поединечни соби. Покрај

тоа, куќниот ред исто така содржи одредба дека помеѓу 22.00 и 05.00 часот, во планинарските куќи се применува правило за мир. Заминување или пристигнување на посетителите надвор од овие часови, мора да го направи со најголемо внимание.

Куќниот ред исто така содржи одредби пропишани од страна на индивидуални управители, во однос на условите и опремата во планинарските куќи.

Член 30

Планинарските куќи, кои се на надморска височина од над 1000 метри, исто така, во летниот период треба да имаат можност за греење со можност за сушење алишта и опрема. Таква опрема може да биде инсталирана и во дневната соба, или куќата да има отворени сушилници.

Член 31

Планинарските куќи, кои не се поврзани со јавен водовод, контролиран од страна на санитарните власти, мора да се грижи редовно за вода за пиење и контрола од најмалку еднаш годишно да добијат аналитички резултати на хигиената и биолошкиот интегритет на водата. Хигиенски небезбедна вода, може да се користи само во тоалетите и во таков случај, таа мора да биде јасно означена дека е хигиенски небезбедна и не е за пиење.

Член 32

Сите делови на планинарската куќа, треба да бидат обезбедени со природна или механичка вентилација на просторите. Спалните соби мора да имаат природна светлина со прозорци кои се отвораат.

Член 33

Околината на планинарскиот куќа мора да биде уредена и чиста.

Планинарските куќи мора да имаат соодветна оддалеченост од специјално уредени јами за кујна и друг отпад, кои мора да бидат покриени со соодветна покривка. Планинарските куќи, кои имаат можност да го отстранат јавниот отпад, отпадни јами не се потребни.

Во планинарските куќи кои немаат можност ни од поставување отпадни јами, мора да има видливи предупредувања дека посетителите кои имаат потреба од излагање на отпад ќе треба да го понесат со себе во својот ранец.

Член 34

Планинарските куќи, кои не се поврзани на електричната мрежа и производството на електрична енергија е со агрегати, агрегатите треба да бидат поставени на соодветна оддалеченост од планинарските куќи и да бидат со поставена заштита од бучава.

Член 35

Планинарските куќи, уредени со суви тоалети, за изградба и опремувањето се користат посебно технички и градежни инструкции, во соработка со КПД.

Истите правила важат за соларни или ветерни турбини за производство на електрична енергија.

V. НАДЗОР И МЕРКИ

Член 36

Надзорот и спроведувањето на одредбите од овој правилник е во надлежност на КПД.

Член 37

КПД при контролата посветува посебно внимание на:

- дали планинарските куќи работат во согласност со својот план и програма за работа;
- поплаки, за погрешно одбиено сместување на посетителите или не се применуваат одредбите за попустите;
- или биле неодговорно игнорирани безбедносните мерки на претпазливост;
- повредени се други одредби од овој правилник на штета на посетителите.

Членот 38

КПД доставува писмо на мислење, за да се поправат недостатоците во определен период и советува за нивно отстранување. Против тоа известување може да се достави , приговор до претседателството на ФПСМ во рок од 15 дена од приемот на писменото известување.

Ако приговорот е поднесен, КПД го проверува записот во договорите и собира докази. Врз основа на собраниот материјал, КПД може да утврди дека приговорот е основан, со што се откажува предупредувањето, во спротивно предметот оди до претседателството на ФПСМ, за донесување одлука.

Член 39

Доколку управителот на планинарските куќи, игнорира предупредување на КПД и постојано или грубо ги крши одредбите на овој правилник, КПД ги зема овие околности во предвид при распределбата на ресурсите, или ќе предложи пред

претседателството на ФПСМ повлекување на управителот или одобрението за планинарска куќа.

VI. ПРЕОДНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 40

Управителите треба да го усогласат работењето на планинарските куќи со одредбите на овој правилник, во рок од една година од неговото донесување, доколку тоа не е поврзано со градежно техничко преуредување на планинарската куќа.

Управителите мора да ги применат одредбите на овој Правилник и одредбите за минималните технички услови и да се земат во предвид за понатамошно реновирање, изградба или соодветни интервенции во планинарските куќи.

Член 41

Овој Правилник влегува во сила осмиот ден од денот на неговото објавување на огласната табла на ФПСМ или од испратеното известување до сите членки дека е донесен.

Федерација за планинарски спортови на Мкедонија

Претседател

Проф.Д-р Јовица Угриновски